Theater

wo 28.10.26
CC Strombeek

Iphigenia

de Roovers

Iphigenia is de dochter van Agamemnon en Klytamnestra. Haar vader is van plan haar te offeren aan de godin Artemis om een gunstige wind te krijgen, zodat de Griekse vloot kan uitvaren naar Troje. Dan kan de Trojaanse oorlog eindelijk beginnen, de moeder van alle oorlogen.

De Portugese schrijver en theatermaker **Tiago Rodrigues** (zie ook 'No Yogurt for the Dead') schreef een radicale herlezing van deze tragedie. Iphigenia ondergaat daarin niet langer lijdzaam haar lot, maar beslist er zelf over. Iphigenia wordt zo een krachtige, autonome vrouw, in de lijn van Antigone, die haar eigen leven betekenis geeft in plaats van zich te onderwerpen aan goddelijke willekeur of beslissingen van mannen die zo graag oorlog willen voeren.

Rodrigues introduceert meta-theatrale elementen waarin het verhaal voortdurend ter discussie wordt gesteld. Hij schakelt tussen verschillende versies; geschiedenis wordt herinnering en dialoog. Wat weten we nog van het oorspronkelijke verhaal? Kan dit verhaal ook anders worden verteld? Wie treft schuld of verantwoordelijkheid? Hoe kunnen we ons verzetten?

Negen spelers buigen zich over deze vragen en vertellen een verhaal dat laat zien dat oorlog nooit alleen maar gaat over politiek, maar in de eerste plaats over de menselijke prijs die daarvoor betaald wordt.

Bewerking Tiago Rodrigues | **Van en met** Sara De Bosschere, Amelie Luyckx, Luc Nuyens, Lilith Pas, Sofie Sente, Mil Sinaeve, Eliza Stuyck, Michael Vergauwen en Tibbe Walckiers (vervangt Robby Cleiren) | **Fotografie** Stef Stessel
Productie de Roovers spelen vzw

Duur voorstelling: 1u30

(…)

De Griekse mythes kennen we, met hun koningen en koninginnen, nazaten en aanverwanten die vreemdgaan, oorlog voeren, moorden en bedriegen. “En jullie weten dat de tragedie altijd slecht afloopt,” verkondigt Sara De Bosschere – als een van de twee koorleden. Ze somt op wat het publiek zich zelf nog moet voor de geest halen: de haven van Aulis met de Griekse eilanden in de verte, de aangemeerde schepen in de haven, de windstilte, een leger dat al weken wacht.

Dan begint het stuk echt. Koning Agamemnon (vertolkt door Michael Vergauwen) moet zijn dochter Iphigenia (Lilith Pas) offeren om de goden te paaien zodat ze de wind laten opsteken en de Griekse vloot eindelijk kan uitvaren. Met een officiële brief naar zijn vrouw Klytamnestra (Eliza Stuyck) wil Agamemnon hun dochter naar de havenstad lokken. Hij liegt dat krijgsheer Achilles (Mil Seynaeve) met Iphigenia zal huwen in Aulis. In werkelijkheid wacht haar de dood. Maar de koning bedenkt zich, en stuurt de bode (Sofie Sente) op pad met een tweede, geheime brief om de reis af te blazen. Zijn broer Menelaos (Luc Nuyens) onderschept de nieuwe boodschap; hij wil helemaal niks afzeggen – die oorlog in Troje moet immers zijn vrouw Helena terugbrengen.

Twee babbelgrage vrouwen (het tweede koorlid is Amélie Luykx) vervangen het traditionele Griekse vrouwenkoor, en dat werkt perfect. Ze doen het verhaal uit de doeken en geven commentaar. Dat ze woest zijn, herhalen ze de hele tijd. Woest voor wat er gebeurt, omwille het beraamde plan. Tussen hun uiteenzettingen door spelen de verschillende protagonisten hun rol. Ze vatten dialogen aan, gaan met elkaar in de clinch. Maar terwijl ze dat doen blijven ze de zaal inkijken. Iedereen spreekt frontaal behalve Sara De Bosschere die zich diagonaal opstelt, of hurkt. Wie niet spreekt of speelt stapt ook weer uit zijn rol, en staat gewoon stil, vooraan of achteraan op het podium. Het hele stuk krijgt daardoor iets zeer statisch. Metatheater. Ook worden stukken van het relaas, dialogen en ruzies telkens weer ingeluid met de woorden: “Ik herinner me dat…” Wel honderd keer. En regelmatig onderbreekt een acteur de andere acteur: “Nee, ìk herinner me dat het zo was…” Met die ontdubbeling bouwt elke speler nog een extra emotionele afstand in tegenover wat hij of zij vertelt. Het voelt ongemakkelijk afstandelijk.

Tot het me daagt dat de verschillende scènes en houdingen van de acteurs alles weg hebben van familieopstellingen. In therapeutische sessies worden daarbij gezinsleden – of individuen – behoedzaam teruggevoerd naar psychisch lastige episodes uit hun verleden. Bedoeling is om pijnlijke herinneringen op te halen en de traumatische ervaring te verwerken.

Opeens zie ik in Agamemnon een aarzelende man die iedereen wil tevreden houden, terwijl zijn broer Menelaos als etterbak van de familie alleen aan zichzelf denkt. Onder hun liefde voor elkaar koesteren ze diepe afgunst en haat. Ook Odysseus, de demagoog die de list verzon en het leger manipuleert om het offer alsnog te laten doorgaan als het hele koningshuis ervan afziet, gaat even emotioneel onderuit. Je ziet het als toeschouwer gebeuren, maar je merkt ook hoe hij zich herpakt en blijft bij zijn officieel discours. Iedereen staat erbij, kijkt ernaar, en geeft geen kik. De oude bode die zich de brief liet ontfutselen wast zijn handen in onschuld, de kwekkende vrouwen van het koor zeggen wel dat ze zeer kwaad zijn, maar ondernemen niks om het drama te stoppen. Ieder, kortom, wordt psychologisch ontmaskerd. Wankele individuen zijn het met herkenbare, kleinmenselijke trekken.

Als Klytamnestra en Iphigenia in Aulis aankomen spreken ook zij in “Ik herinner me”. Ook zij geven daarmee hun versie van het verhaal. Het hele stuk schippert tussen herinnering en interpretatie van de feiten. Zelfs de ontmoeting met de toekomstige bruidegom gebeurt in indirecte bewoordingen. Achilles valt meteen voor de schone prinses, maar weet niks van het complot. Elke acteur geeft zijn eigen duiding van de feiten, en die komen niet persé overeen. Het stuk speelt zo met de verschillende mogelijke versies.

(…)

Fragment recensie Mia Vaerman, e-tcetera.be, 20.10.26

Binnenkort

Podium Theater

Zeg me hoe het moet

De Nwe Tijd

do 19.11.26

Schouwburg CC Strombeek

Podium Theater / Bij de buren

No Yogurt for the Dead

Tiago Rodrigues & NTGent

za 28.11.26

CC De Factorij

Podium Theater / Muziek

Opus Apparatus

Boris Van Severen & Jonas Vermeulen / Compagnie Cecilia, LOD & CAMPO

za 12.12.26

Schouwburg CC Strombeek